Programma Waasland

ERFGOEDDAG

WWW.ERFGOEDDAG.BE

Beveren, Hamme, Kruibeke, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse en Zele

Gratis toegang

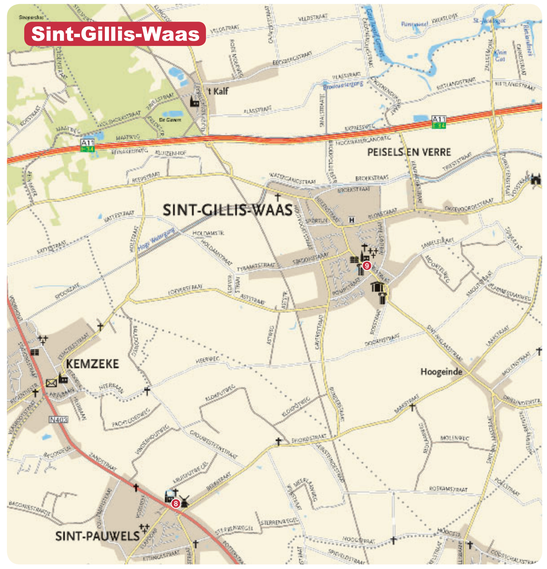

1. Beveren ⇒ Kasteel Cortewalle, Familiekamer, Zwarte Dreef 1 ⇒ Tentoonstelling: "Gelezen en bewaard"
1. Beveren ⇒ Kasteel Cortewalle en kasteelpark, Zwarte Dreef 1 ⇒ Tentoonstelling: "Fake of remake"
1. Beveren ⇒ Kasteel Cortewalle, 1ste verdieping, Zwarte Dreef 1 ⇒ Workshop: "Kantbão"
1. Beveren ⇒ Kasteel Cortewalle en kasteelpark, Zwarte Dreef 1 ⇒ Rondleiding: "Fake op Cortewalle"
1. Beveren ⇒ Kasteel Cortewalle, museumzolder, Zwarte Dreef 1 ⇒ Tentoonstelling: "Kant en klaar"
2. Rupelmonde ⇒ Graventoren, Kasteelstraat ⇒ Rondleiding: "De nagedachtenis van Mercator"
3. Lokeren ⇒ Bezoekerscentrum Natuurreservaat Molsbroek, Molsbergenstraat 1 ⇒ Filmvertoning: "De rechtbanking van de Durme"
4. Lokeren ⇒ Bibliotheek, Kerkplein 3 ⇒ Lezing: "Vervalsing en namaak in de schilderkunst"
4. Lokeren ⇒ Bibliotheek, Kerkplein 3 ⇒ Filmvoorstelling: "Lokeren in 1940 en 1950"
5. Lokeren ⇒ Infopunt Toerisme Lokeren, Markt 2 ⇒ Fietstocht langs de Durme naar Elversele
6. Lokeren ⇒ Heirbrugmolen, Heirbrugstraat 164 ⇒ Film en rondleiding: "De restauratie van de Heirbrugmolen"
6. Lokeren ⇒ Heirbrugmolen, Heirbrugstraat 164 ⇒ Dans en muziek: "Vlaamse molenliederen uit de 17de en 18de eeuw"
7. Lokeren ⇒ Stadsarchief, Tonnestraat 1a ⇒ Tentoonstelling: "Restauratie: echt of vervalst?"
8. Sint-Pauwels ⇒ Museum Oud-Gemeentehuis, Dries 19 ⇒ Tentoonstelling: "Gerestoucheerde foto's"
9. Sint-Gillis-Waas ⇒ Museum Oud-Vredegerecht, Kerkstraat 21 ⇒ Tentoonstelling: "Drieske Nijpers"
10. Sint-Niklaas ⇒ Stadsbibliotheek, Hendrik Heymanplein 3 ⇒ Lezing: "Boeken restaureren... of niet?"
10. Sint-Niklaas ⇒ Stadsbibliotheek, Hendrik Heymanplein 3 ⇒ Expertenbeurs: "Schatten van boeken"
10. Sint-Niklaas ⇒ Stadsbibliotheek, Hendrik Heymanplein 3 ⇒ Rondleiding: "Schatten in de kelder"
10. Sint-Niklaas ⇒ Stadsbibliotheek, Hendrik Heymanplein 3 ⇒ Lezing: "Ik ben van boeken"
11. Sint-Niklaas ⇒ Mercatormuseum, Zamanstraat 49 ⇒ Actieve rondleiding: "Echt of niet echt?"
11. Sint-Niklaas ⇒ Lesloksal Mercatormuseum, Zamanstraat 49 ⇒ Tentoonstelling: "De wortels van je familiestamboom"
12. Sint-Niklaas ⇒ Stedelijke Musea (SteM), Zwijgershoek 14 ⇒ "Speurneuzentocht"
13. Sint-Niklaas ⇒ Salons voor Schone Kunsten, Stationsstraat 85 ⇒ Lezing: "Het profiel van de kunstzinnige"
14. Nieuwkerken-Waas ⇒ Heemkundig Museum Nieuwkerken 200/700, Gyselstraat 110 ⇒ Tentoonstelling: "Van Rubens of naar Rubens?"
15. Stekene ⇒ Museum Oud-Station, Stadionstraat 113 ⇒ Tentoonstelling: "De redder van Stekene"
15. Stekene ⇒ Museum Oud-Station, Stadionstraat 113 ⇒ Tentoonstelling: "Duivenport in Stekene"
15. Stekene ⇒ Museum Oud-Station, Stadionstraat 113 ⇒ Demonstratie: "Restauratie altaarschilderij"
16. Temse ⇒ Het Molenhuis, Willordkaai 23 ⇒ Tentoonstelling: "Fake!"
17. Temse ⇒ Huis de Fortune, Dorpstraat 56 ⇒ Tentoonstelling: "De Durme: een confrontatie in beelden"
18. Tielrode ⇒ Provincial Domein Roomacker, Hofstraat (hoofdhek) ⇒ "Kabouterwandeling"
18. Tielrode ⇒ Provincial Domein Roomacker, Hofstraat (hoofdhek) ⇒ "Roomachevenwandeling"
19. Elversele ⇒ Kerk van Elversele, Dorpstraat ⇒ Wandeling: "Fotoorgeel van de Watchoek"
20. Hamme ⇒ Stichting Vermeire-Lagae, Slangstraat 53 ⇒ Tentoonstelling: "over de woelige banen van de Durme"
20. Hamme ⇒ Stichting Vermeire-Lagae, Slangstraat 53 ⇒ Tentoonstelling: "Militaria"
21. Zele ⇒ Museum Zeels Erfgoed, Lokerenbaan 43 ⇒ Demonstratie: "Fake in marmer en hout"

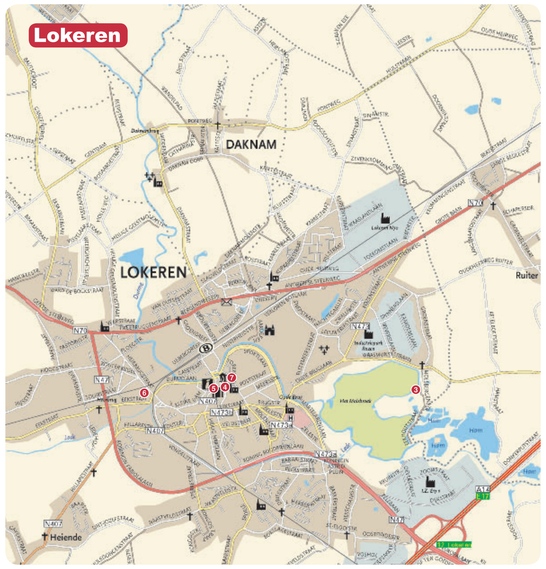

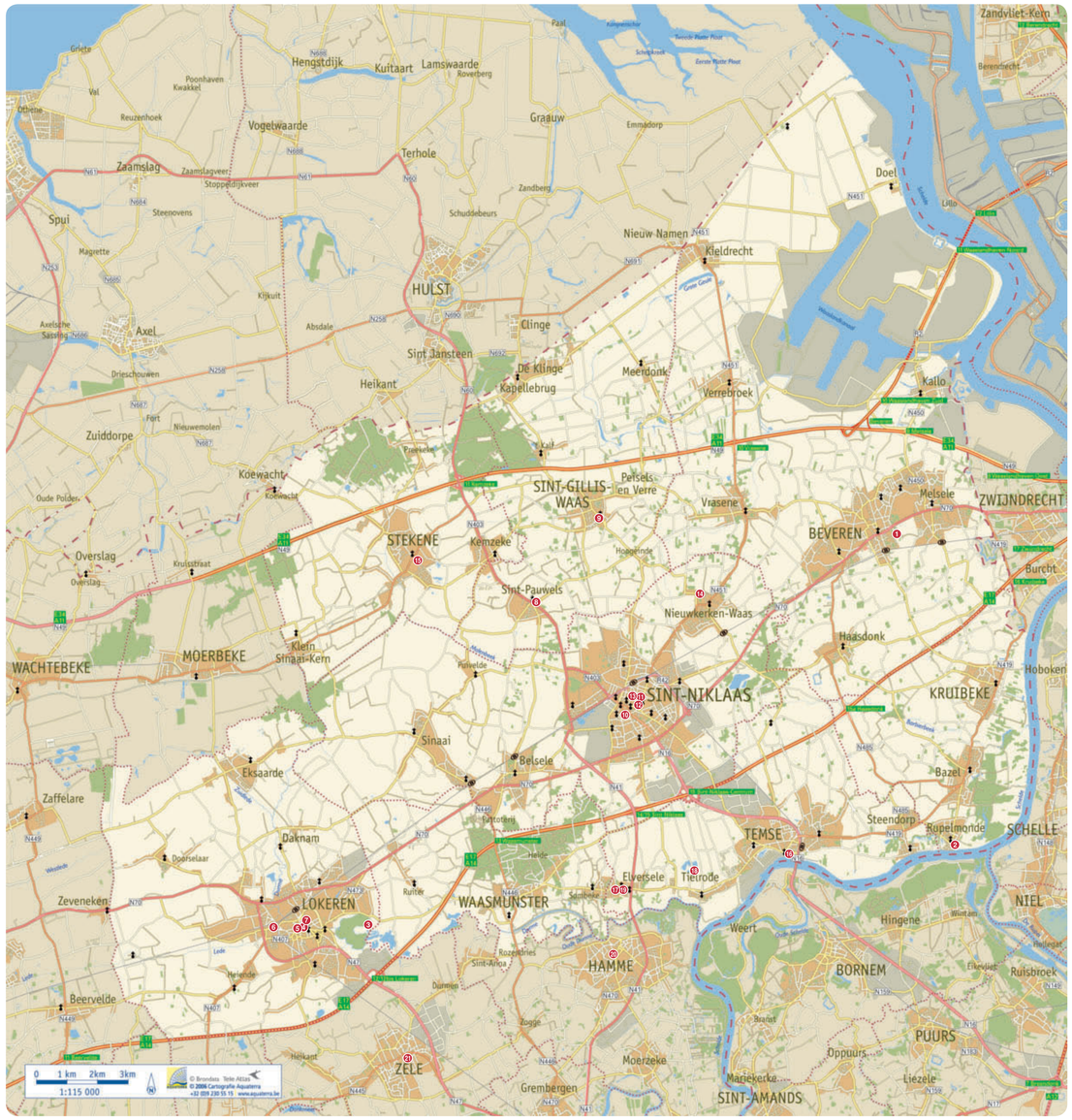

Met dank aan alle erfgoedorganisaties van het Waasland. Ze houden met hun enthousiasme en inzet het cultureel erfgoed levend voor de volgende generaties. Zonder hun inspanningen is er geen Erfgoeddag.

De Erfgoedcel Waasland is een onderdeel van Interwaas en wordt ondersteund door de Vlaamse overheid. Interwaas is het intergemeentelijk samenwerkingsverband voor streekontwikkeling in het Waasland. In samenwerking met de acht Wase gemeenten (Beveren, Kruibeke, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse en Waasmunster) wil Interwaas vanuit een lokale sturing de ontwikkeling van het Waasland actief bevorderen via dienstverlening, projectwerking en belangenbehartiging.

De Erfgoedcel Waasland wil de zorg voor en de bekendmaking van het Wase erfgoed stimuleren. Ze wil zoveel mogelijk Waaslanders warm maken voor het rijke erfgoed in hun regio. Dat doet de erfgoedcel door ondersteuning te bieden aan alle enthousiaste erfgoedvrijwilligers en erfgoedprofessionals, en door samen met de Wase erfgoedorganisaties en gemeentebesturen te streven naar een optimale bekendmaking van en zorg voor het erfgoed.

Coördinatie en samenstelling: Erfgoedcel Waasland
Druk: Drukkerij VD Sint-Niklaas
Vormgeving campagnebeeld: GRAMMA
Vormgeving: Graffito
Cartografie: Aquaterra
Brondata: Teleatlas
Verantwoordelijke uitgever: Bart Casier, directeur Interwaas, Lamstraat 113, 9100 Sint-Niklaas.

Erfgoeddag is een initiatief van FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, in samenwerking met de erfgoedgemeenschappen in Vlaanderen en Brussel. Erfgoeddag krijgt de volle steun van de Vlaamse overheid.

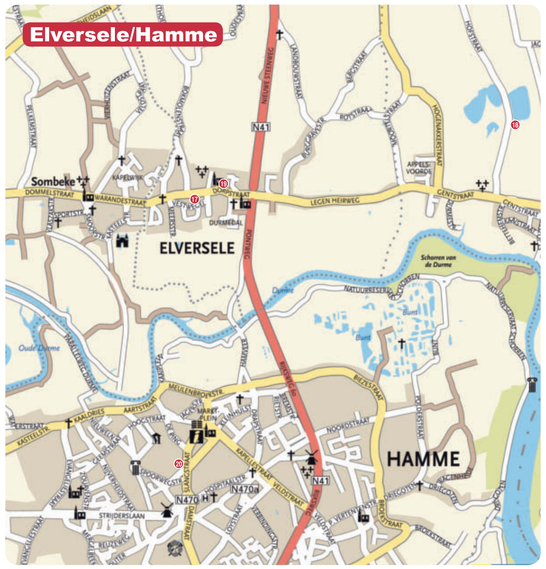

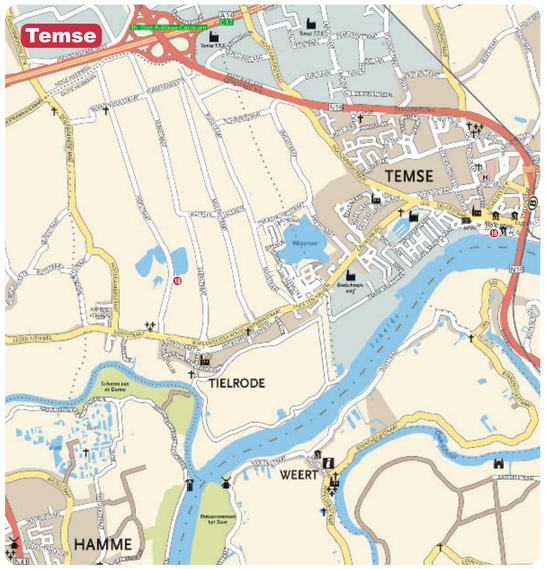

25 april, Erfgoeddag 2010

De authenticiteit van FAKE?

Beste vrienden,

Dit is zonder twijfel één van de spannendste edities van Erfgoeddag tot hiertoe. Spannend, omdat het thema een prikkelende uitnodiging inhield voor alle deelnemende erfgoedorganisaties. FAKE? werpt immers vragen op over authenticiteit, over kennis en kunde, expertise en in- en doorzicht hoe ons beeld van het verleden wordt geconstrueerd. Spannend, omdat deze editie teruggaat naar de kern van wat een koesterende erfgoedzorg precies inhoudt, of zou moeten inhouden. Mee omwille van die reden overstijgt de impact van dit evenement de duur van die ene dag die al sinds 2001 telkens plaatsvindt op de eerste zondag na de paasvakantie. Aan wat er op dit feestelijk moment allemaal te zien, beluisteren, bewonderen en te smaken is, gaan maanden – en dikwijls jaren – van nauwgezette voorbereiding, studie en overleg vooraf. Stuk voor stuk zijn dat basisvoorwaarden voor elkeen die zorg draagt voor de toekomst van ons verleden. Dat komt met FAKE? nu extra in de kijkers. Voeg daar de onvoorwaardelijke inzet en de passie van de erfgoedwerkers aan toe, en je krijgt een evenement dat zijn gelijke niet kent.

Honderden erfgoedorganisaties treden op Erfgoeddag aan om je een onvergetelijke ervaring te bezorgen. Misschien sneuvelen er vandaag wel een aantal zaken die je voordien altijd als 'waar' en 'vanzelfsprekend' hebt aangenomen. Dat illustreert eens te meer dat de sporen van ons verleden zich niet zo maar laten 'lezen' of interpreteren. Ook in de toeëigening van ons verleden spelen verschillende belangen mee, soms van symbolische aard, maar ook vaak met een gulden randje. Het siert de erfgoedsector dat zij hun kennis en vaardigheden zo oprecht, spontaan en talrijk op Erfgoeddag met jou willen delen. Dat maakt van Erfgoeddag een allesbehalve fake, maar warm en verrassend gebeuren.

Graag tot op Erfgoeddag!

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Leefmilieu,
Natuur en Cultuur

FAKE? in het Waasland

Op zondag 25 april is het reeds voor de 10de keer Erfgoeddag, dé erfgoedfeestdag. Ook de Wase erfgoedgemeenschap zorgt die dag voor een uitgebreid en boeiend aanbod.

Onze musea, archieven en heemkundige kringen organiseren dit jaar unieke activiteiten rond het thema "FAKE?". Wat er die dag allemaal precies gebeurt in de deelnemende gemeenten in het Waasland (Beveren, Kruibeke, Lokeren, Stekene, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Temse), kan je terugvinden op deze kaart. Ook het aanbod in Zele en Hamme nemen we dit jaar op.

Het thema "FAKE?" brengt heel wat verrassende invalshoeken met zich mee. Zo sloegen enkele heemkundige kringen uit het Waasland de handen in elkaar en brengen zij in Elversele (Temse), Lokeren en Hamme een verrassend aanbod rond de Durme, bestaande uit een oude film, een tentoonstelling, een fietstocht, waarmee wordt aangetoond dat het beeld dat velen nog hebben van deze machtige stroom fake is… Het werd achterhaald door de realiteit. In Beveren kan je in Cortewalle luisteren naar legendes en mythes, dansend op de slappe koord tussen verzinsel en realiteit. In Kruibeke peil je naar de waarheden over Mercator, in Sint-Niklaas kunnen de kinderen dat ook doen over zijn werk in het Mercatormuseum! In Sint-Gillis-Waas verneem je alles over wonderdokter Drieske Nijpers en in Stekene over de "Redster van Stekene".

Je ziet het dus: een Erfgoeddag om van te snoepen, vol mysterieuze en fake verhalen, je kan ze zelf beoordelen op hun waarheidsgehalte. We hopen dan ook dat jullie op Erfgoeddag massaal aan het speuren zullen gaan. Vergeet je zaklamp, vergrootglas en fototoestel niet!

Freddy Willockx
Voorzitter Interwaas – Erfgoedcel Waasland

De Erfgoeddag is de jaarlijkse feestdag van het cultureel erfgoed. Op zondag 25 april kan je tussen 10 en 18 uur een heleboel musea, archieven en heemkundige kringen gratis bezoeken en gratis deelnemen aan de activiteiten die ze aanbieden.

Hoe gebruik ik deze kaart?

Op deze kaart kan je terugvinden wat er op zondag 25 april, Erfgoeddag, gebeurt in de deelnemende gemeenten Beveren, Kruibeke, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene en Temse. Het programma vind je terug op de achterzijde en is alfabetisch gerangschikt per gemeente. Je vindt er ook een overzicht van alle deelnemers. Ook het aanbod in Zele en Hamme vind je terug op deze kaart.

Toegankelijkheid

Bij alle locaties staat ook vermeld of ze al dan niet geheel toegankelijk zijn voor de minder mobiele bezoeker.

- = toegankelijk voor de minder mobiele bezoeker
- = gedeeltelijk toegankelijk voor de minder mobiele bezoeker
- = niet toegankelijk voor de minder mobiele bezoeker

Erfgoeddag op maat van kinderen

Op zondag 25 april hoeven kinderen niet thuis te blijven. Enkele musea, archieven en heemkundige kringen programmeren immers enkele activiteiten speciaal voor kinderen. Je kan ze herkennen aan het vliegje.

Meer informatie?
Bij iedere activiteit staat een telefoonnummer of e-mailadres waarop je terecht kan voor meer informatie over de activiteiten en de erfgoedorganisatie die de activiteit organiseert.

Voor meer informatie over het hele programma kan je ook terecht bij:
Erfgoedcel Waasland,
Lamstraat 113, 9100 Sint-Niklaas
www.erfgoedcelwaasland.be en
03 780 52 10 en
erfgoedcel@interwaas.be

Extra exemplaren van deze kaart kan je GRATIS bestellen bij de Erfgoedcel Waasland of afhalen in de Wase toeristische diensten en bibliotheken.

Erfgoeddag in de rest van Vlaanderen en Brussel

Meer info over het volledige programma van Erfgoeddag vind je op www.erfgoeddag.be of in de gratis programmabrochure die je vindt in de openbare bibliotheek of telefonisch bestelt op het nummer 1700.

Wie draagt er zorg voor erfgoed?

Erfgoed wordt niet enkel bewaard door musea en archieven. Ook vele vrijwilligers in erfgoedorganisaties zoals heemkundige kringen dragen er zorg voor. Ze willen de getuigen van het nabije verleden bewaren voor toekomstige generaties.
Ook mensen zoals jij en ik bewaren en verzorgen erfgoed. Erfgoed gaat namelijk vaak over 'gewone' dingen uit ons dagelijkse leven, die ons meer vertellen over de identiteit van onze regio.

Wil jij ook graag op de hoogte blijven van alle boeiende erfgoedactiviteiten in het Waasland? Mail dan snel naar erfgoedcel@interwaas.be en bezorg ons je mail- en postadres.
Je ontvangt dan onze digitale nieuwsbrieven.

PRIVACY – DISCLAIMER: Door ons je persoonsgegevens na te laten, geef je aan dat je verder wil geïnformeerd worden over initiatieven in verband met erfgoed. Je gegevens worden bijgehouden door Interwaas, het intergemeentelijk samenwerkingsverband voor streekontwikkeling in het Waasland en enkel doorgegeven aan niet commerciële erfgoedpartners van het Interwaas. Je gegevens worden enkel gebruikt in het kader van niet-commerciële erfgoedcommunicatie. Je hebt recht op toegang tot en inzage van je gegevens. Indien je vragen hebt of niet meer op de hoogte wil gehouden worden, laat het ons weten: telefonisch op 03 780 52 11, per mail op erfgoedcel@interwaas.be of per post op Erfgoedcel Waasland, Interwaas, Lamstraat 113, 9100 Sint-Niklaas.

De Durme: fake of niet fake?

De heemkundige kringen Braem, 't Sireentje, De Souvereinen, Osschaert en de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas sloegen de handen in elkaar en brengen in Elversele (Temse), Lokeren en Hamme een verrassend aanbod rond de Durme. Hiermee wordt aangetoond dat het beeld dat velen nog hebben van deze machtige stroom fake is… Het werd achterhaald door de realiteit.

In Lokeren kan je kijken naar een oude film over de rechttrekking van de Durme of deelnemen aan een begeleide fietstocht langs de Durme naar Elversele. In Elversele kan je een mooie tentoonstelling van foto's en kaartmateriaal over de Durme vroeger en nu bezichtigen. In Hamme tenslotte kan je hieraan gekoppeld nog een bezoekje brengen aan de Watermolen!

De Kaai in Hamme, 1925 - Copyright Heemkundige Kring 't Sireentje, Waasmunster

Vergelijkende foto de dag van vandaag - Foto en copyright: Ilke Werbrouck

Durmezicht vanaf de Gemeentekaai in Hamme, 1950 - Copyright Heemkundige Kring 't Sireentje, Waasmunster

Vergelijkende foto de dag van vandaag - Foto en copyright Ilke Werbrouck

" 'Waarheid' is vooral een woord. Over het verschijnsel kunnen we alvast twee dingen zeggen: het is alomvattend en grotendeels onzichtbaar. Gezien vanuit deze eigenschappen is een foto het slechtst om de waarheid weer te geven. Een foto toont letterlijk het zichtbare en slechts een welomlijnd stuk gedurende een zeer kort moment. Mensen die van een foto in de krant een soort waarheid verwachten, zijn naïef."

"Voor ons staat het woord vervalsing in een kwade reuk. Knoeien met het verleden mag niet. Mensen die het toch doen, noemen wij vervalsers en wij denken dan aan lieden die willens en wetens het verleden verdraaien en met kwade opzet anders voorstellen dan het was. Zij doen de waarheid geweld aan terwijl ze weten dat de waarheid heilig is en gerespecteerd dient te worden."

"Si non è vero, è ben trovato." Of: "Als het niet waar is, dan is het goed gevonden."

"[…] vertrekkend vanuit zijn heden 'maakt' de historicus -bewust of onbewust- het verleden zoals hij het ziet, wil zien of gevraagd wordt het te zien."

"Als men niet het geschikte verleden heeft, kan dat altijd worden uitgevonden. […] Om een hoegenaamd niet roemrijk heden een luisterrijk verleden te schenken, vervangt men de geschiedenis door mythen en verzinsels."

"Zelfs vandaag, nu de wetenschappers over geavanceerde technieken en instrumenten beschikken om vervalsingen op het spoor te komen, wordt er nog steeds op grote schaal met kunstwerken geknoeid. Vervalsers die een slag willen slaan, vinden altijd nieuwe wegen om hun slachtoffers te misleiden, tot jolijt van het publiek."

Beveren

De Beverse activiteiten vinden allemaal plaats in kasteel Cortewalle in Beveren (Zwarte Dreef 1, 9120 Beveren). (1)
Dit is steeds volledig toegankelijk voor de minder mobiele bezoeker.
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de trein: op 5 minuten wandelen van het station van Beveren (lijn Antwerpen-Gent); met de bus: buslijnen 81 tot 85, afstappen aan haltes Politiekantoor of Viergemeet

Tentoonstelling: Gelezen en bewezen. Echtheidskenmerken van stukken uit het Archief de Bergeyck

Archief de Bergeyck i.s.m. CC Ter Vesten

Zegels, Adb, ASEG, dBdB, nr. 166 - Copyright Archief de Bergeyck

In het Archief de Bergeyck berusten heel wat stukken waarvoor een bewijs van rechtsgeldigheid noodzakelijk was. Maar hoe bewees men vroeger de echtheid van documenten? In deze minitentoonstelling leert de bezoeker meer over echtheidskenmerken zoals zegels en watermerken zodat hij of zij als een volleerde onderzoeker echte van valse archiefdocumenten kan onderscheiden.

Waar? Kasteel Cortewalle, Familiekamer (1)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur, nog open tot zondag 9 mei op woe, za en zo van 14 tot 17 uur met nocturne op woe 28 april van 20 tot 22 uur en tot september op vooraf aangekondigde data
Organisator: Archief de Bergeyck – CC Ter Vesten, 03 775 70 40, stefanie.audenaert@beveren.be

Hoe kon men vroeger weten of documenten echt waren? Wat is perkament? Wat zijn zegels? Een ontdekkingstocht voor iedereen langs échte documenten.

Zowel voor kinderen als hun familie is deze minitentoonstelling een kennismaking. Zegels, perkament of watermerken kent de moderne mens alleen uit Harry Potterverhalen, De Rode Ridder en andere fantasiewerelden. Maar hoe zien ze er nu in het echt uit en waarom werden ze gebruikt? In de wereld van vandaag is alles bijna digitaal en snel. Vroeger was dat anders. Documenten werden met zorg opgemaakt. Er ging veel aandacht naar het bewijzen van de echtheid en rechtsgeldigheid. In deze minitentoonstelling leert de bezoeker hoe onze voorouders zich indekten tegen valse documenten.

Tentoonstelling: Fake of remake. Een andere kijk op het gemeentelijk kunstpatrimonium

Gemeentearchief Beveren, GBS De Oogappel Vrasene, Kantschool Beveren en Hertogelijke Heemkundige Kring Het Land van Beveren i.s.m. CC Ter Vesten

Albert Ciamberlani - Kopie van een fragment van de Sixtijnse kapel - Foto en copyright Grafische Dienst Beveren

Het gemeentelijk kunstpatrimonium herbergt prachtige werken. Een selectie verlaat het depot voor het eerst en wordt opgenomen in een kunstenparcours in en rond het kasteel Cortewalle. De leerlingen van De Oogappel in Vrasene interpreteren het parcours op hun manier. De confrontatie van de oorspronkelijke werken met hun remakes roept vragen op naar echt en vals, naar origineel en namaak ... Ontdek Cortewalle en het kasteelpark dankzij dit verrassende kunstenparcours!

Waar? Kasteel Cortewalle en kasteelpark (1)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur, nog open tot zondag 9 mei 2010 op woe, za en zo van 14 tot 17 uur en nocturne op woe 28 april van 20 tot 22 uur
Organisator: Gemeentearchief Beveren, 03 750 17 50 of 03 775 70 40, carine.goossens@beveren.be of stefanie.audenaert@beveren.be

Kinderen ontdekken binnen de muren van een echt kasteel hoe hun leeftijdsgenoten de werken uit het gemeentelijk kunstpatrimonium interpreteren.

Workshop: Kantlabo

Beverse Kantschool i.s.m. Gemeentearchief Beveren, CC Ter Vesten, Hertogelijke Heemkundige Kring Het Land van Beveren en GBS De Oogappel Vrasene

Strook kant - Copyright Hertogelijke Heemkundige Kring Het Land van Beveren

Zeg niet zomaar kant tegen kant. Er zijn namelijk verschillende soorten kant en niet elke kant is 'echte' kant. De Beverse Kantschool laat u kennismaken met een product waar Beveren eeuwenlang gerenommeerd voor was: de échte Beverse kant. Wie wil, kan zelf plaatsnemen achter het kantkussen voor een initiatie kantklossen.
Kantklossen is een ambacht dat nog weinigen onder de knie hebben. Nochtans wordt kant met hart en ziel geklost. Maar steeds meer duikt concurrentie op van nepkant of mechanische kant. De dames van de Beverse kantschool brengen hun liefde voor de echte kant en het klossen over op de bezoeker. Ze leren de bezoekers wat echte kant is en wat niet.

Waar? Kasteel Cortewalle, eerste verdieping (1)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Organisator: Beverse Kantschool, 03 775 70 40, stefanie.audenaert@beveren.be of info@beversekantschool.com

Rondleiding: Fake op Cortewalle

Gidsenvereniging Beveren i.s.m. Gemeentelijke Cultuurraad Beveren

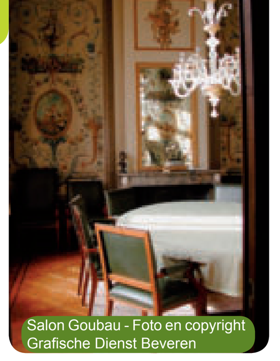
Salon Goubau - Foto en copyright Grafische Dienst Beveren

Over de bewoners van Cortewalle doen heel wat verhalen de ronde. De gidsen vertellen u graag de legende over bisschop Triest en de aap, over de geheime gang tussen Cortewalle en Singelberg en over andere aprilvissen. Laat u meeslepen tussen realiteit en fantasie. De gidsen geven uitleg bij interieurelementen overgenomen uit andere gebouwen en nemen u tot slot mee langs het kunstenparcours. De Beverse gidsen passen hun rondleidingen aan alle leeftijden aan. Ze hebben daarbij oog voor elementen die jong en/of oud interesseren. Kasteel Cortewalle is al eeuwenlang een plek die tot de verbeelding spreekt. Er doen heel wat legendes en mythes de ronde over de bewoners en het gebouw. De gidsen nemen u mee op de slappe koord tussen verzinsel en realiteit. Ze zijn ook uw gids langs het kunstenparcours in en rond het kasteel. En de gidsen vertellen met plezier over het interieur van Cortewalle; de bewoners haalden bij de inrichting van hun kasteel immers de mosterd vaak elders.

Waar? Kasteel Cortewalle en kasteelpark (1)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Organisator: Gidsenvereniging Beveren, 03 750 15 80, toerisme@beveren.be of cultuurraad.beveren@telenet.be

Over Cortewalle doen een aantal sterke verhalen de ronde. Zijn ze wel waar? Fantasie of niet, ze zijn meeslepend voor kind, ouder en grootouder.

Tentoonstelling: Kant en Klaar

Hertogelijke Heemkundige Kring Het Land van Beveren

Oscar Angenot - Portret van honderdjarige Anna-Carolina Andries - Copyright Hertogelijke Heemkundige Kring Het Land van Beveren

Het Gemeentelijk Heemkundig Museum heeft een prachtige kantcollectie. Handgekloste Beverse kant is beroemd dankzij de fijnheid en de bijzondere motieven, vooral bloemenmotieven. Ze kent vele traditionele toepassingen, bijvoorbeeld in mutsen of doopkleedjes. Vandaag zijn de interpretaties en fabricagemogelijkheden van kant eindeloos. Hier geen fake gedoe, maar 'the real stuff'. Of toch weer niet?

Waar? Kasteel Cortewalle, museumzolder (1)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur, nocturne op woe 28 april van 20 tot 22 uur, nog open tot zondag 26 september 2010 elke zondag van 14 tot 17 uur
Organisator: Hertogelijke Heemkundige Kring Het Land van Beveren, 03 775 70 40, secretariaat@landvanbeveren.be

Kruibeke - Rupelmonde

Rondleiding: Hoe "echt" is de nagedachtenis van Gerardus Mercator?

Gemeentebestuur Kruibeke

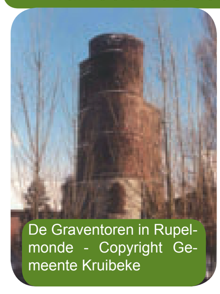
De Graventoren in Rupelmonde - Copyright Gemeente Kruibeke

Hoe "echt" is de nagedachtenis van Gerardus Mercator? Mercator is de geschiedenis ingegaan als een baanbrekend Vlaamse cartograaf, astronomische instrumentenmaker en graveur. Deze expo in het 'schrijn van Mercator' – hier zat de man gevangen, op verdenking van protestantse sympathieën – peilt naar 'waarheid en verzinsel' over zijn leven van en de tijdsgeest waarin hij leefde. Hoe romantisch is de blik waarmee we vandaag naar deze humanist kijken?

Waar? Graventoren, Kasteelstraat, 9150 Rupelmonde (2)
Wanneer? Doorlopend van 10 en 18 uur
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de bus: lijnen 93, 95 en 97 van Sint-Niklaas tot Antwerpen-Linkeroever; lijn 99 van Hamme tot Antwerpen-Linkeroever en met de belbus 80 van Beveren tot Kruibeke
Organisator: Gemeentebestuur Kruibeke, 03 740 02 17, jeugd.cultuur@kruibeke.be

Lokeren

Filmvertoning: Kortfilm uit 1956 over de rechttrekking van de Durme

De Durme in het stadscentrum van Lokeren - Copyright Stadsarchief Lokeren

Doorlopende vertoning van een kortfilm uit 1956 (ongeveer 10 minuten) over de rechttrekking van de rivier de Durme net buiten het Lokerse stadscentrum. De Durme was vroeger een druk bevaren bijrivier van de Schelde. Vooral tijdens de 20ste eeuw heeft deze waterloop echter een hele gedaantewisseling ondergaan, vooral door menselijke ingrepen (diverse rechttrekkingen van de vroeger grillig meanderende rivier; afsluitingen op diverse plaatsen, zodat schepen daar niet meer kunnen passeren; enzovoort). In vergelijking met zijn oorspronkelijke, natuurlijke toestand is de loop van de Durme anno 2010 bijgevolg in belangrijke mate "Fake".

Waar? Bezoekerscentrum Natuurreservaat Molsbroek, Molsbergenstraat 1, 9160 Lokeren (3)
Wanneer? Doorlopend van 14 tot 17 uur
Info: Stadsarchief Lokeren, 09 340 50 61, stadsarchief@lokeren.be

Lezing door Guido Van de Voorde: Fake or not fake? Echt en onecht, vervalsing en namaak in de schilderkunst

Guido Van de Voorde is Lokeraar van geboorte en licentiaat scheikunde. Hij was tot voor enkele jaren werkzaam als radioloog bij het 'Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium' in Brussel en analyseerde met röntgenstralen tal van schilderijen (onder meer van Jan Van Eyck, Pieter Paul Rubens, Han Van Meegeren). Guido Van de Voorde is ook mede-auteur van de vorig jaar uitgebrachte publicatie "X-ray authentication of paintings. The masters' and the forgers' secrets". Aan de hand van voorbeelden uit zijn jarenlange praktijkervaring spreekt Guido Van de Voorde over vervalsing en namaak in de schilderkunst en hoe die eventueel kunnen worden opgespoord.

Waar? Stedelijke Openbare Bibliotheek, Kerkplein 3, 9160 Lokeren (4)
Wanneer? Van 10.30 tot 12 uur
Info: Stadsarchief Lokeren, 09 340 50 61, stadsarchief@lokeren.be

Filmvoorstelling: 'Lokeren in de jaren 1940 en 1950'

Doorlopende vertoning van kortfilms uit de jaren 1940 en 1950 door Jacques Reyniers, die ook duiding geeft bij deze historische 'bewegende beelden'.

Waar? Stedelijke Openbare Bibliotheek, Kerkplein 3, 9160 Lokeren (4)
Wanneer? Doorlopend van 13.30 tot 17.30 uur
Info: Stadsarchief Lokeren, 09 340 50 61, stadsarchief@lokeren.be

Begeleide fietstocht langs de Durme naar Elversele

Aan het Infopunt Toerisme in Lokeren vertrekt een begeleide fietstocht langs de Durme vanuit Lokeren naar Elversele. In Huis De Fortune wordt - onder de vleugels van de plaatselijke heemkundige kring Braem - een bezoek wordt gebracht aan een tijdelijke tentoonstelling over de rivier de Durme en haar geschiedenis. Je kan ook iets drinken in Museumherberg De Swaene. Zowel tijdens de heen- als de terugrit wordt door de begeleidende gids, André Verstraeten (ere-conservator van het Lokerse natuurreservaat Molsbroek) uitleg verstrekt over de Durme en haar geschiedenis.

Waar? Infopunt Toerisme Lokeren, Markt 2, 9160 Lokeren (5)
Wanneer? Vertrek om 13.30 uur aan het Infopunt Toerisme Lokeren
Reservatie noodzakelijk: Infopunt Toerisme Lokeren, 09 340 94 74, toeristischedienst@lokeren.be

Filmvoorstelling en rondleiding: De restauratie van de Heirbrugmolen

De Heirbrugmolen voor en na de restauratie - Copyright Stadsarchief Lokeren

Permanente vertoning van een videofilm van ongeveer een kwartier over de restauratie van de Heirbrugmolen, waarin de verschillen tussen de toestand van dit als monument geklasseerde gebouw vóór en ná de restauratie worden getoond (nieuwe molenwieken, grondige veranderingen aan het maalmechanisme). Wat echt en historisch is, blijft door het te restaureren beter bewaard. Tegelijk wordt het door deze ingreep echter ook authentiek. Rondleidingen vinden plaats met speciale aandacht voor wat ingrijpend werd gewijzigd of toegevoegd bij de restauratie van de Heirbrugmolen.

Waar? Heirbrugmolen, oprijweg links naast woning Heirbrugstraat 164, 9160 Lokeren (6)
Wanneer? Van 10 tot 12 uur en van 14 tot 17uur
Wanneer? Rondleidingen om 10, 11, 14, 15 en 16 uur
Info: Stadsarchief Lokeren, 09 340 50 61, stadsarchief@lokeren.be

Dans- en muziekvoorstelling: Vlaamse molenliederen uit de 17de en 18de eeuw

Vlaamse molenliederen uit de 17de en 18de eeuw met volksdansgroep "Reintje Vos" uit Kemzeke en muziekgroep "Accent" uit Bornem.

Waar? Heirbrugmolen, oprijweg links naast woning Heirbrugstraat 164, 9160 Lokeren (6)
Wanneer? Doorlopend van 15 tot 17 uur
Info: Stadsarchief Lokeren, 09 340 50 61, stadsarchief@lokeren.be

Tentoonstelling: Restauratie: echt of onecht?

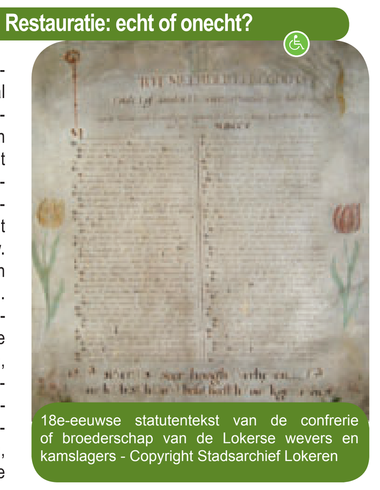
18e-eeuwse statutentekst van de confrerie of broederschap van de Lokerse wevers en kamslagers - Copyright Stadsarchief Lokeren

Opendeur en minitentoonstelling van een tiental gekalligrafeerde en ingekleurde, perkamenten statutenteksten op groot formaat van Lokerse confrérieën of broederschappen uit de 18de en het begin van de 19de eeuw. Deze archivalia werden onlangs gerestaureerd. Papierrestaurateur Maurits Verbeeck, die deze documenten restaureerde, zal aanwezig zijn om toelichting en duiding te verstrekken, evenals historicus Paul Vanden Bavière, die een historische studie voorbereidt over deze archivalia.

Waar? Stadsarchief Lokeren, Torenstraat 1a, 9160 Lokeren (7)
Wanneer? Doorlopend van 13.30 tot 17.30 uur
Info: Stadsarchief Lokeren, 09 340 50 61, stadsarchief@lokeren.be

Sint-Gillis-Waas

Tentoonstelling: Drieske Nijpers (1826-1853): Wonderdokter?

Heemkundige Kring De Kluize en Gemeente- archief Sint-Gillis-Waas i.s.m. Erfgoedcel Waasland

Bewerking van een gelithografeerd portret van de beroemde wonderdokter Drieske Nijpers - Door T & D Hemelsoet - Copyright Heemkundige Kring De Kluize

In 1852 verwierf wonderdokter Drieske Nijpers (1826-1853) uit Sint-Gillis-Waas bekendheid in binnen- en buitenland. Hij dankte zijn faam aan zijn 'talent' om mensen te genezen door hen op de pijnlijke plaatsen te knijpen. Hoe 'fake' was dit buitengewone talent van de ongeletterde Drieske Nijpers? Het bijgelovige volk droeg hem op handen, maar de gediplomeerde dokters sleepten hem voor de rechtbank. De heemkring en het gemeentearchief vertellen het leven van deze beruchte kwakzalver aan de hand van enkele schaarse archiefdocumenten, portretten en een reeks authentieke krantenartikels.

Waar? Museum Oud-Vredegerecht, Kerkstraat 21, 9170 Sint-Gillis-Waas (9)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de bus: lijnen 21 en 22 van Sint-Niklaas naar Sint-Gillis-Waas en lijn 85 van Antwerpen naar Sint-Gillis-Waas, afstappen halte 'Gemeentehuis'
Organisator: Heemkundige Kring De Kluize vzw en Gemeentearchief Sint-Gillis-Waas, 03 233 62 05, archief@sint-gillis-waas.be

Sint-Gillis-Waas – Sint-Pauwels

Tentoonstelling: Geretoucheerde foto's

Heemkundige Kring De Kluize i.s.m. Erfgoedcel Waasland

In de eerste helft van de vorige eeuw droomden mensen van een foto in een wensdecor: een vliegtuig, een boot, een auto, een tropisch woud enz. Wij tonen de mooiste voorbeelden uit ons fotoarchief. Geretoucheerde foto's maakten je mooier dan in werkelijkheid en ingekleurde foto's waren een luxe. Ook die vindt u in ons fotoarchief. Met de gemanipuleerde foto's uit ons archief is het lachen geblazen!

Foto in een wensdecor, 1922 - Copyright Heemkundige Kring De Kluize

Waar? Museum Oud-Gemeentehuis, Dries 19, 9170 Sint-Pauwels (8)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de bus: lijnen 41, 42, 43 en 44 van Sint-Niklaas naar Sint-Pauwels, afstappen aan halte 'Dries'
Organisator: Heemkundige Kring De Kluize, 03 770 76 36, heemkunde@dekluize.be

Sint-Niklaas

Lezing: Boeken restaureren… of niet?

Stadsarchief Sint-Niklaas i.s.m. Bibliotheca Wasiana en Stadsbibliotheek Sint-Niklaas

Guy De Witte is master preventieve conservatie. Op grond van zijn ervaring vertelt hij wat bij een behandeling van boeken en papieren materialen komt kijken. Hoe behoud je zoveel mogelijk de authenticiteit van de stukken? Hoe ver ga je in het restaureren? Welke deontologische code moet je hanteren? Kunnen er vervalsingen aan het licht komen bij ingrepen in het atelier?

Waar? Stadsbibliotheek, Hendrik Heymanplein 3, 9100 Sint-Niklaas (10)
Wanneer? Van 14 tot 14.30 uur
Organisator: Bibliotheca Wasiana, 03 760 47 60/65, bibliotheca.wasiana@sint-niklaas.be

Expertenbeurs: Schatten van boeken

CC Boontje i.s.m. Bibliotheca Wasiana, Stadsbibliotheek Sint-Niklaas en Stadsarchief Sint-Niklaas

Paul Van den Abeele heeft jarenlange ervaring in het waardeschatten van boeken voor CC Boontje (Archipel). Hij vertelt over de huidige (en/of emotionele) waarde van je boek. Paul Van den Abeele zal bijgestaan worden door Peter Everaers en Guy De Witte, die een waardeschatting aanvullen met nuttige conserverings-, verkoop- en andere tips, elk volgens hun specialiteit. (Max. 3 boeken per persoon!).

Waar? Stadsbibliotheek, Hendrik Heymanplein 3, 9100 Sint-Niklaas (10)
Wanneer? Van 14.30 tot 16 uur
Organisator: Bibliotheca Wasiana, 03 760 47 60/65, bibliotheca.wasiana@sint-niklaas.be

Rondleiding: Schatten in de kelder

Bibliotheca Wasiana i.s.m. Stadsbibliotheek Sint-Niklaas en Stadsarchief Sint-Niklaas

Erfgoed kan best spannend zijn, dat bewijst deze rondleiding in de archiefdepots. Want hoe bouwt een archief of een documentatiecentrum eigenlijk zijn collectie op? Hoe ga je om met documenten die vroeger gerestaureerd werden, volgens de toen geldende regels? Zijn dat dan 'vervalsingen'? Wat doe je als je mogelijke (historische) vervalsingen ontdekt tussen de collectie? Ontdek het op Erfgoeddag!

Waar? Stadsbibliotheek, Hendrik Heymanplein 3, 9100 Sint-Niklaas (10)
Wanneer? Vertrek om 14.30 uur, extra wandeling mogelijk, afhankelijk van het aantal bezoekers
Organisator: Bibliotheca Wasiana, 03 760 47 60/65, bibliotheca.wasiana@sint-niklaas.be

Lezing: In de ban van boeken

Bibliotheca Wasiana i.s.m. Stadsbibliotheek Sint-Niklaas en Stadsarchief Sint-Niklaas

Peter Everaers is antiquaar van het antiquariaat Secundus in Ter Hole (NL). 'In de ban van boeken' gaat over de geschiedenis van het antiquariaat, over de ondergang van antiquariaat Merlijn en de opkomst van Secundus. De inleider licht toe hoe zijn collectie is gegroeid, hoe hij op zoek ging naar boeken met oog voor authenticiteit en vervalsingen, eerste drukken en uitzonderlijke collecties.

Waar? Stadsbibliotheek, Hendrik Heymanplein 3, 9100 Sint-Niklaas (10)
Wanneer? Van 15.30 tot 16 uur
Organisator: Bibliotheca Wasiana, 03 760 47 60/65, bibliotheca.wasiana@sint-niklaas.be

Actieve rondleiding: Echt of niet echt?

Stedelijke Musea Sint-Niklaas - Mercatormuseum

Waarom staan er monsters, gigantische waterslangen en rare mannetjes op oude wereldkaarten? Waarom tekende men de wereld helemaal op z'n kop? Ontdek met een gids het hoe en waarom van het met fantasie inkleuren van wereldkaarten. Ga op zoek naar de grens tussen de werkelijke wereld en de fantasiewereld.

Waar? Mercatormuseum, Zamanstraat 49, 9100 Sint-Niklaas (ingang via tuin) (11)
Wanneer? 10.30 uur, 14 uur en 15.30 uur
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de trein: op 5 minuten wandelen van het station van Sint-Niklaas (lijn Antwerpen-Gent)
Organisator: Stedelijke Musea Sint-Niklaas – Mercatormuseum , 03 760 37 50, miet.deckers@sint-niklaas.be

Voor kinderen en (groot)ouders vanaf 10 jaar

Speurneuzentocht met z'n allen

Stedelijke Musea Sint-Niklaas - Museum Zwijgershoek

In het SteM staan koffertjes te wachten op kleine en minder kleine bezoekers. Namaakspulletjes in deze koffertjes wijzen kinderen samen met hun ouders en grootouders de weg naar de échte voorwerpen uit een ver verleden.

Waar? Stedelijke Musea Sint-Niklaas (SteM), Zwijgershoek 14, 9100 Sint-Niklaas (12)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de trein: op 5 minuten wandelen van het station van Sint-Niklaas (lijn Antwerpen-Gent)
Organisator: Stedelijke Musea Sint-Niklaas – Museum Zwijgershoek, 03 760 37 50, miet.deckers@sint-niklaas.be

Voor kinderen van 4 tot 9 jaar

Lezing: Het profiel van de kunstcrimineel

Stedelijke Musea Sint-Niklaas - Salons voor Schone Kunsten

Lezing Janpiet Callens - Foto Stefaan Van Hul - Copyright STeM

Janpiet Callens, gewezen inspecteur van de cel 'kunst en antiek' van de federale politie en vandaag actief als expert en consultant, brengt op boeiende wijze de wereld van de kunstcrimineel dichterbij. Hoe kunst wordt vervalst, wordt uitvoerig uit de doeken gedaan (ca. 1u30).

Waar? Salons voor Schone Kunsten, Stationsstraat 85, 9100 Sint-Niklaas (13)
Wanneer? Lezing om 11.15 uur, reservatie noodzakelijk, max. 100 plaatsen. De Salons zijn doorlopend open van 10 tot 18 uur
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de trein: op 5 minuten wandelen van het station van Sint-Niklaas (lijn Antwerpen-Gent)
Organisator: Stedelijke Musea Sint-Niklaas – Salons voor Schone Kunsten, 03 760 37 50, stedelijke.musea@sint-niklaas.be

Tentoonstelling: Reiken de wortels van jouw familiestamboom ook tot in de 16de eeuw of zelfs tot Karel de Grote in de 9de eeuw?

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Land van Waas

Ook bij familiekundigen wordt er wel eens geschermd met superlatieven. Hoe verder terug in de tijd, hoe beter? Misschien wel, maar ook hoe onzekerder je bronnen… Je kunt de waarheid in de zoektocht naar je voorouders zeer gemakkelijk geweld aandoen. De expo wijst op de gevaren bij stamboomkundig onderzoek en wanneer 'echt' dreigt 'fake' te worden.

Naast de vermelde activiteiten worden de bezoekers ontvangen door specialisten die de bezoekers uitleg kunnen geven over familiekunde in al zijn aspecten.

Waar? Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, leslokaal Mercatormuseum, Zamanstraat 49 (eerste verdieping), 9100 Sint-Niklaas (ingang via Museumpark) (11)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de trein: op 5 minuten wandelen van het station van Sint-Niklaas (lijn Antwerpen-Gent)
Organisator: Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Land van Waas, 03 776 88 34, luc.g.debacker@telenet.be

Een aparte stand voor het hele gezin met invulformulieren voor je stamboom en een werkboek voor kinderen.

Sint-Niklaas – Nieuwkerken

Tentoonstelling:Van Rubens of naar Rubens; van Jordaens of naar Jordaens?

Heemkundige Kring Nieuwkerken 200/700 i.s.m. Kerkfabriek O.L.Vrouw-ten-Bos Nieuwkerken-Waas

De Kruisafneming' van Rubens en 'De Marteling van Sint-Sebastianus' van Jordaens, twee prachtige 18de eeuwse schilderijen door de bisschop Triest aan de parochiekerk geschonken. In werkelijkheid zijn het schilderijen uit de school van Rubens en van Jordaens. Benieuwd naar de achtergronden en de verschillen met een 'echte' Rubens en Jordaens? Breng ons dan zeker een bezoek. De schilderijen zelf kun je in de parochiekerk gaan bewonderen. Die is toegankelijk van 10.30 tot 18 uur.

Waar? Heemkundig Museum Nieuwkerken 200/700, Gyselstraat 110, 9100 Nieuwkerken-Waas (14)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur, doorlopend gidsen beschikbaar
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: 1 km wandelen vanaf het treinstation Nieuwkerken-Waas. Stadsbus 4 stopt ook vlakbij, dan is het nog 500 meter wandelen.
Organisator: Heemkundige Kring Nieuwkerken 200/700, 03 776 38 16 of 03 776 45 04, toon.vincqueer@skynet.be

Stekene

Tentoonstelling: Waarheid en verdichtsel over de "Redster van Stekene"

Heemkundige Kring d'Euzie

Amelberga smeekt generaal Osten om vergiffenis - Foto Boudewijn Dhondt

'De woorden van Amelberga waren zoo ontroerend, hare schoonheid zoo hartroerend, dat generaal Hoste, haar bij de hand nam en haar de behouding van Stekene beloofde' (Siret in 1870 over de Boerenkrijg in Stekene). Amelberga Truyman kreeg in de (lokale) historiografie een plaats op de eerste rij, naast tal van andere publieke 'eretekens'. Maar wat is er écht van die 'redding' aan?

De dankbare Stekense bevolking schonk intussen aan Amelberga Truyman een marmeren gedenksteen aan de zijgevel en een monumentaal schilderij in de hal van het gemeentehuis, een beeld met fontein op het marktplein en een gedenkplaat aan haar geboortehuis. Nu blijkt uit historisch onderzoek dat het verhaal van Siret helemaal niet klopt. Als illustratie één feit: de geciteerde generaal Osten (dit was zijn werkelijke naam) was toen zelfs niet in Stekene!

Waar? Museum Oud-Station, Stadionstraat 113, 9190 Stekene (15)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Organisator: Heemkundige Kring d'Euzie, 03 779 79 62, john.buyse@pandora.be

Tentoonstelling: Snel, sneller, snelst; duivensport in Stekene

Heemkundige Kring d'Euzie

Stekene gaat prat op haar rijke duivensportgeschiedenis, die er tot op de dag van vandaag druk wordt beoefend. Verneem alles over 'het vallen van de duiven', en wat eraan voorafgaat. Kunnen deze sportvogels ook gedopeerd worden? En wat met de prijzen van deze snelheidsduivels? Clichés, waarheden en onzin: na deze tentoonstelling ben je een echte duif-o-loog.

Waar? Museum Oud-Station, Stadionstraat 113, 9190 Stekene (15)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur, nog open tot zondag 5 september 2010
Organisator: Heemkundige Kring d'Euzie, 03 779 79 62, john.buyse@pandora.be

Demonstratie: Restauratie altaarschilderij 'O.L.Vr. ten Hemel Opneming' uit 1828

Heemkundige Kring d'Euzie

Restaurateurs aan het werk - Foto Theo Derboven

Is een gerestaureerd schilderij fake? Misschien wel, want zelfs als je het zo nauwkeurig mogelijk herstelt, zal het nooit meer écht het oorspronkelijke werk zijn. Het zal er alleen goed op lijken. In het atelier ziet u ons restauratieteam de hele dag aan het werk. U krijgt een woordje uitleg over restauratietechnieken en u bezoekt aansluitend de tentoonstelling over het lopende restauratieproject.

Waar? Museum Oud-Station, Stadionstraat 113, 9190 Stekene (15)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Organisator: Heemkundige Kring d'Euzie, 03 779 79 62, john.buyse@pandora.be

Temse

Tentoonstelling: Fake

Kantschool Artofil

Expo van echte en valse kant. In de textiel- en kantwereld wemelt het van namaak en nep. In deze tentoonstelling zie je allerlei kant: van porselein tot papier, van nylon tot metaal, van machinaal tot chemisch... je vindt het hier allemaal! Kantschool Artofil geeft ook een kleine voorstelling van wat kant echt kan zijn.

Productie van handgemaakte kant is altijd heel tijdrovend en dus kostelijk geweest. Kant was een luxeproduct en statussymbool en gaf een rijkelijke uitstraling. Voor de nieuwe rijken, snobs en burgerij was namaak (= machinaal gemaakte kant) beter betaalbaar en dus 'net zo goed'. Vandaar de grote aanwezigheid van namaakkant en de kleine collecties echte handgemaakte klos- en naaldkant.

Waar? Het Molenhuis, Wilfordkaai 23, 9140 Temse (16)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur, eveneens open zaterdag 24 april van 14 tot 18 uur
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de bus: lijnen 93, 95, 97, 99 en 99S, afstappen aan halte 'Station' of 'Guido Gezelleplaats'
Organisator: Kantschool Artofil, 0476 52 79 79, www.artofil.be

Jeukende kleine vingers krijgen de kans om zelf in actie te komen met draad en klosjes.

Tentoonstelling: De Durme: een confrontatie in beelden

Heemkundige Kring Braem, Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, Milieuwerkgroep Ons Streven, Heemkundige kringen 't Sireentje Waasmunster, De Souvereinen Lokeren en Osschaert Hamme

Tentoonstelling van foto's en kaartmateriaal over de Durme vroeger en nu. De Durme was eertijds een belangrijke zijrivier van de Schelde, maar is door nefaste ingrepen van de mens vandaag nauwelijks meer dan een beek. Het beeld dat velen nog hebben van die machtige stroom is fake… Het werd achterhaald door de realiteit. Natuurgidsen verzorgen een wandeling doorheen de Durmevallei.

Waar? Huis de Fortune, Dorpstraat 56, 9140 Temse (17)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur, vertrek wandeling om 14 uur tot 16 uur, ook open op zaterdag 24 april van 19 tot 22 uur
Bereikbaarheid met openbaar vervoer: met de bus: lijnen 91, 92, 99, 99S, afstappen aan halte 'Duivenhoek' vanuit Elversele, 500 meter wandelafstand tot aan Huis de Fortune
Organisator: Heemkundige Kring Braem, 052 46 00 25, marcel.de.kimpe@telenet.be

Er wordt een quiz voor kinderen georganiseerd waarmee zij de tentoonstelling op een leuke manier kunnen ontdekken.

Kabouterwandeling

Milieuwerkgroep Ons Streven vzw i.s.m. Centrum voor Natuur- en Milieueducatie

Een expert laat kinderen tussen 5 en 12 jaar kennis maken met fauna en flora die reeds eeuwen belangrijk zijn voor mens en dier. Sommige natuurelementen kwamen er echter niet vanzelf maar door menselijk toedoen. Ook planten en dieren gebruiken zelf vermommingen om beter te overleven. De kinderen gaan op zoek naar vervalsers in de natuur. Zullen zij in staat zijn om deze te ontmaskeren?

Waar? Provinciaal Domein Roomacker, Hofstraat (hoofdhek), 9140 Tielrode (18)
Wanneer? Vertrek om 14 uur (tot ongeveer 16 uur)
Organisator: Milieuwerkgroep Ons Streven vzw, 03 711 04 43

Een schitterende activiteit voor kinderen tussen 5 en 12 jaar! De wandeling is dan ook voorbehouden voor hen. Ouders worden 'opgevangen' door gediplomeerde natuurgidsen met de Roomackerwandeling (zie hierna).

Roomackerwandeling

Milieuwerkgroep Ons Streven i.s.m. Centrum voor Natuur- en Milieueducatie

In de loop der jaren is men andere planten gaan gebruiken in land en -tuinbouw. Planten die vroeger gekend, gegeten, geteeld of gekoesterd werden zijn nagenoeg verdwenen en vervangen door nieuwkomers, dikwijls uit verre streken. Achter heel wat oude planten schuilen nuttige eigenschappen (geneeskracht, voeding), maar ook soms bijgeloof. Welke verhalen schuilen achter de 'typische' flora en fauna?

Waar? Provinciaal Domein Roomacker, Hofstraat (hoofdhek), 9140 Tielrode (18)
Wanneer: vertrek om 14 uur (tot ongeveer 16 uur)
Organisator: Milieuwerkgroep Ons Streven vzw, 03 711 04 43

Tijdens deze voor de ouders bedoelde wandeling genieten de kinderen van de Kabouterwandeling (zie boven).

Wandeling: Teloorgang van de Waterhoek

Milieuwerkgroep Ons Streven i.s.m. Centrum voor Natuur- en Milieu-educatie, Heemkundige Kring Braem vzw en vzw Durme

Waasmunster in oude foto's: de Brug (1910) - Bron: boek De Blanger, J. (1992), "Waasmunster in oude foto's, deel 1", Alea Produkties, Eeklo, 208 pp.
Vergelijkende foto de dag van vandaag - Foto en copyright: Ilke Werbrouck

We lichten de historiek van de Durme en haar impact op de omgeving (indijkingen, overstromingen) toe aan de hand van oude en nieuwe kaarten. Het industrieel erfgoed, de vroegere huisnijverheid en typische vegetatie van toen komen aan bod. De wetenschappelijke en historische uitleg wordt opgeluisterd met volksverhalen die zich afspeelden in en rond de Durmepolders.

Waar? Kerk van Elversele, Dorpstraat, 9140 Elversele (19)
Wanneer? Vertrek om 10 uur (tot ongeveer 12 uur)
Organisator: Milieuwerkgroep Ons Streven vzw, 03 711 04 43

De gediplomeerde natuurgids stemt zijn gidsbeurt af op het publiek dat aanwezig is voor de wandeling. Zijn er gezinnen met kinderen bij, dan wordt de uitleg ook aantrekkelijk gemaakt voor de kleintjes.

Activiteiten op Erfgoeddag 2010 in enkele aanpalende gemeentes

Hamme

Tentoonstelling: Over de woelige baren van de Durme!

Heemkundige Kring Osschaert i.s.m. Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, Milieuwerkgroep Ons Streven, Heemkundige Kringen 't Sireentje uit Waasmunster, Braem uit Elversele en De Souvereinen uit Lokeren

Tentoonstelling van uitzonderlijke foto's en kaartmateriaal over de Durme en de Watermolen vroeger en nu. De Durme was eertijds een belangrijke zijrivier van de Schelde, maar is door nefaste ingrepen van de mens vandaag nauwelijks meer dan een beek. Het beeld dat velen nog hebben van die machtige stroom is fake … het werd achterhaald door de realiteit. De tentoonstelling te Hamme sluit aan bij de tentoonstelling te Elversele (zie eerder).

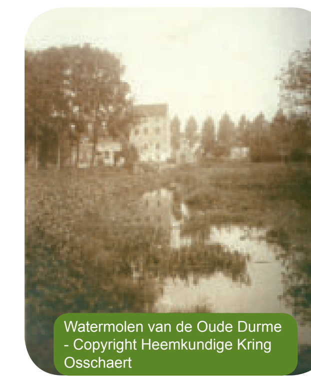
Watermolen van de Oude Durme - Copyright Heemkundige Kring Osschaert

Waar? Stichting Vermeire-Lagae, Slangstraat 53, 9220 Hamme (20)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Organisator: Heemkundige Kring Osschaert, 052 47 56 01, cultuur@hamme.be

Tentoonstelling: Militaria, echt erfgoed of commercie en Fake?

Heemkundige Kring Osschaert i.s.m. Robert Verheyden en Jean Zaman, Deelraad Erfgoed

Tentoonstelling van allerlei militaria uit beide wereldoorlogen. Ook met foto's. Zijn de vele militaire voorwerpen die overal in omloop zijn echt uit beide oorlogen of is er veel 'commerce' en dus Fake bij ? Beide verzamelaars geven hierop een antwoord.

Waar? Stichting Vermeire-Lagae, Slangstraat 53, 9220 Hamme (20)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Organisator: Heemkundige Kring Osschaert, 052 47 56 01, cultuur@hamme.be

Zele

Demonstratie: FAKE in marmer en hout

Heem- en Oudheidkundige Kring van Zele

Roger Servotte, een specialist in het nabootsen van marmer- en houtstructuren, onthult de geheimen van deze technieken. Deze imitatietechnieken werden ondermeer in gebedshuizen en kerken gebruikt. Daarnaast kun je ook het eigen werk van Servotte bewonderen.

Waar? Museum Zeels Erfgoed, Lokerenbaan 43, 9240 Zele (21)
Wanneer? Doorlopend van 10 tot 18 uur
Organisator: Heem- en Oudheidkundige Kring van Zele, hokzele@hotmail.com, www.hokzele.be

Tricky Reynaert

Reynaert de Vos, van 'Willem, die Madocke maecte', het alom erkende meesterwerk uit de middelnederlandse literatuur, is springlevend. Verhalen over de vos worden verteld, vertaald, bewerkt en opgevoerd, Willems verhaal en hoofdfiguur duiken op in diverse toptiens ('de literaire canon', 'de grootste schurk'), de uiteenlopende interpretaties blijven voor felle discussies zorgen en uit getuigenissen van leerkrachten blijkt dat Willems Reynaert ook in de klas dankbare 'stof' is. Waarom blijven deze vossenstreken aanspreken? Reynaert de Vos is een verhaal over macht, liegen en schone schijn. Reynaert ontmaskert met zijn leugenverhalen machthebbers en hun handlangers. Door zijn leugens redt hij zijn eigen hachje en legt hij tegelijk de 'waarheid' bloot: zijn tegenspelers verliezen het algemeen belang uit het oog als hun eigen belang daar wel bij vaart. Daar speelt Reynaert op in. Maar de ontmaskeraar Reynaert is zélf een doortrapte, nietsontziende schurk…

De Erfgoedcel Waasland stampte daarom in samenwerking met het Reynaertgenootschap het project Tricky Reynaert en co over de sluwe vos uit de grond. We hebben ervoor gekozen om Reynaert te confronteren met schurken uit de hele wereld, de zogenaamde tricksters Anansi de Spin en Nasreddin Hodja. Ook die personages zijn listig, sluw en vindingrijk, 'tricky' dus. Deze dubbelzinnige figuren zijn weinig voorbeeldig, maar wekken toch sympathie. Ze komen voor in verhalen uit alle tijden en in alle culturen en gaan bewust in tegen geldende regels en normen, het zijn anarchisten. Door de confrontatie met andere schelmenverhalen wil het project aantonen dat de thema's uit het Reynaertverhaal universeel zijn. De nadruk ligt in dit project op de interactie tussen leerlingen en leerkrachten in de klas, en de wisselwerking via een blog. Het Reynaertverhaal wordt op die manier een aanleiding voor een dialoog tussen leerling en leerkracht over grote thema's als goed en kwaad, liefde, haat en leugen, maar ook over hoe je een goed verhaal opbouwt. Reynaert blijkt zich als uiterst dynamisch erfgoed uitstekend te lenen voor zo'n creatieve, interculturele en 'diverse' benadering.

*Eindresultaat is een **bundel met lestips** over Reynaert de Vos, Anansi de Spin en Nasreddin Hodja Naast twee kant-en-klare voorbeeldlessen bevat de brochure ook een tricksterverhaal van Marita de Sterck, achtergrondinformatie over de filosofie van het project en beknopte informatie over Reynaert de Vos, Anansi de Spin en Nasreddin Hodja. In de schrijfles van jeugdauteur en antropologe Marita de Sterck 'The enemy makes the story!' wordt Reynaert gelinkt aan The Riddler, Alien en Voldemort. Leerlingen krijgen ook inzicht in hoe een sterk verhaal opgebouwd is. De andere voorbeeldles 'Het leugenpaleis' handelt over de leugen als motor van verhalen en smeerolie van de werkelijkheid.*
*Doelpubliek zijn de leerkrachten Nederlands van middelbare scholen. Ook zin om aan de slag te gaan met volksverhalen over doortrapte schurken die liegen en bedriegen? Je vindt heel wat inspiratie op www.trickyreynaertenco.be. Je kunt de lesbundel ook **gratis bestellen** via erfgoedcel@interwaas.be.*

Kaart Erfgoeddag (programmabrochure) 2010_chieldef_v3.indd 2 22-02-2010 11:38:31